10/05/2022

Πλήθος επισκεπτών στην έκθεση «Έργον Θεοφίλου: εικόνες αγίων από το Πήλιο στη Θεσπρωτία»

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Με επιτυχία ολοκληρώθηκε η περιοδική έκθεση «Έργον Θεοφίλου: εικόνες αγίων από το Πήλιο στη Θεσπρωτία», η οποία φιλοξενήθηκε για πέντε μήνες στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ηγουμενίτσας (28 Νοεμβρίου 2021 έως 30 Απριλίου 2022).

Η έκθεση τελούσε υπό την Αιγίδα του Οικουμενικού Πατριαρχείου και συνδιοργανώθηκε από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Θεσπρωτίας, τους Δήμους Ηγουμενίτσας και Φιλιατών και την Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών Βόλου.

Παρά τα περιοριστικά μέτρα λόγω της πανδημίας Covid 19, η έκθεση προσέλκυσε εκατοντάδες επισκέπτες που είχαν την ευκαιρία να θαυμάσουν ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα της αγιογραφικής παραγωγής του λαϊκού ζωγράφου Θεόφιλου Χατζημιχαήλ. Δεκαεπτά εικόνες, σεβαστά έργα πίστης αλλά και με αυτόνομη καλλιτεχνική αξία, παρουσιάσθηκαν στο φιλόξενο χώρο του Μουσείου, με στόχο να αναδείξουν για πρώτη φορά το αγιογραφικό έργο του Μυτιληνιού ζωγράφου, καθώς οι θρησκευτικές εικόνες του Θεόφιλου αποτελούν την λιγότερο προβεβλημένη πτυχή του ζωγραφικού του έργου, ελάχιστα γνωστή στο ευρύ κοινό.

Θετική αποτιμάται και η ανταπόκριση των σχολικών μονάδων της περιοχής, με περισσότερους από 200 μαθητές και εκπαιδευτικούς να ξεναγούνται στην έκθεση και να ανακαλύπτουν μέσα από τα επεξηγηματικά κείμενα και το εποπτικό-πληροφοριακό υλικό, αλλά κυρίως μέσα από την επαφή με τα εκθέματα, τη δύναμη

της ψυχής και της προσωπικότητας του λαϊκού ζωγράφου, τις αρετές και την ειλικρίνεια της τέχνης του, τη ζωντάνια του χρωστήρα του, το προσωπικό εικαστικό του ιδίωμα, που τον καθιέρωσε ως έναν από τους πλέον αναγνωρίσιμους νεότερους Έλληνες ζωγράφους.

Μεγάλη ήταν η συμμετοχή του κοινού και στη θεματική βραδιά που οργανώθηκε στο πλαίσιο της ολοκλήρωσης της έκθεσης «Έργον Θεοφίλου: εικόνες αγίων από το Πήλιο στη Θεσπρωτία» το Σάββατο 16 Απριλίου, στην αίθουσα «Σωτήρης Δάκαρης» του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηγουμενίτσας, από την οποία προέρχονται οι φωτογραφίες. Το ιστορικό για την υλοποίηση της πρωτότυπης αυτής έκθεσης, τη βιογραφία και το γενικότερο ζωγραφικό έργο του Θεόφιλου, τη σύνδεσή του με τη γενιά του ’30 αλλά και τις νεώτερες προσεγγίσεις ειδικότερα στο αγιογραφικό του έργο σκιαγράφησαν μέσα από τις ανακοινώσεις τους ο Προϊστάμενος της Εφορείας Αρχαιοτήτων Θεσπρωτίας κ. Ιωάννης Χουλιαράς, η κα Μαρία Μόσχου, Ιστορικός Τέχνης (Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου) και κα Μαρία Νάνου, Ιστορικός Βυζαντινής Τέχνης (Τομέας Μνημείων και Κειμηλίων Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου).

Στη θεματική διάρθρωσή της η έκθεση περιλάμβανε τρεις εικόνες του Θεόφιλου, που φιλοτέχνησε γύρω στο 1910, έπειτα από παραγγελία του Βασίλειου Τσιλιβίδη, για το τέμπλο του ναού της Αγίας Παρασκευής στον Λιά Θεσπρωτίας, έντεκα εικόνες από ναούς του Πηλίου και από τη συλλογή του Μουσείου Βυζαντινής Τέχνης και Πολιτισμού Μακρινίτσας, αρμοδιότητας της Ιεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος και τέλος, τρεις εικόνες από τη συλλογή του Λαογραφικού Κέντρου Κίτσου Μακρή, το οποίο λειτουργεί ως Παράρτημα της Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Όλες οι εικόνες περιλαμβάνονται στον καλαίσθητο ομότιτλο κατάλογο της έκθεσης, με ικανό αριθμό από αυτές να δημοσιεύονται για πρώτη φορά.

Την επιστημονική επιμέλεια της έκθεσης είχαν ο κ. Ιωάννης Χουλιαράς, Αρχαιολόγος, η κ. Μαρία Νάνου, Ιστορικός Βυζαντινής Τέχνης και η κ. Θεοδώρα Λάζου, Ιστορικός-Αρχαιολόγος.

Εκ μέρους των διοργανωτών εκφράζονται ειλικρινείς ευχαριστίες σε όλους τους φορείς που στάθηκαν αρωγοί στην προσπάθειά τους και συνέβαλαν τα μέγιστα στην επιτυχή διοργάνωση της έκθεσης με την παραχώρηση των φορητών εικόνων και των φωτογραφιών:

Ιερά Μητροπόλις Δημητριάδος και Αλμυρού,

Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Λαογραφικό Κέντρο Κίτσου Μακρή,

Μουσείο Βυζαντινής Τέχνης και Πολιτισμού Μακρινίτσας,

Δημοτική Πινακοθήκη Λιά,

Εκκλησιαστικό και Βυζαντινό Μουσείο Μυτιλήνης,

Μουσείο-Βιβλιοθήκη Στρατή Ελευθεριάδη-Tériade,

Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Θεσσαλίας και Κεντρικής Στερεάς Ελλάδας.

Νεώτερες προσεγγίσεις στα αγιογραφικά έργα
του Θεόφιλου Χατζηιωαήλ
Μαρία Νάκου,